

Steunpunt Jeugd vzw
Arenbergstraat 1D | 1000 Brussel
T 02 551 13 50 | F 02 551 13 85
info@steunpuntjeugd.be | www.steunpuntjeugd.be

Nota

Great expectations! Wat mag je verwachten van mensen met een attest in het jeugdwerk?

Datum: 9 december 2009

Inleiding

Deze tekst werd geschreven in door platform Vorming van Steunpunt Jeugd. We merkten dat er heel wat vragen en onduidelijkheden over attestering en de bijhorende verwachtingen waren en er vanuit verschillende hoeken klaarheid werd gevraagd. Bij deze dus op een rijtje wat we belangrijk vinden en hoe we zelf naar de attesten kijken. Daarnaast hebben we ook een aantal tips opgelijst voor het stimuleren van vorming en kadervorming in je gemeente of stad. Deze vind je in de tekst 'Tips & aanbevelingen voor een goed lokaal subsidiebeleid ter ondersteuning van vorming en kadervorming'.

1 Wat mag je verwachten van iemand die een cursus heeft gevolgd?

Hier een lijstje met verworven competenties geven, is natuurlijk onmogelijk. Veel hangt af van de accenten die in een cursus gelegd worden en van de persoon zelf.

Maar wat als een paal boven water staat, is dat een cursus een stevige stimulans en een echte verrijking is. Je vindt er creatieve **impulsen**, nieuwe **inzichten**, goede **voorbeelden**, de kans om stil te staan bij je eigen begeleidingshouding, zelf te proberen en te **experimenteren** in een veilig kader. Leren samenwerken, een steun in de rug, ervaringen uitwisselen, **feedback** over je eigen functioneren...al deze impulsen zetten je op weg om een betere begeleider te worden. En daar durven we ons hand voor in het vuur steken: na een cursus heb je de bagage meegekregen om een bewustere begeleider te worden dan ervoor.

Naast cursus volgen zijn er uiteraard nog heel wat andere zaken die van iemand een 'goede' begeleider kunnen maken. Je voorervaring, je eigen houding en de praktijksituatie(s) waarin je terecht komt, spelen minstens een even grote rol.

Omgekeerd is het feit dat iemand een cursus heeft gevolgd geen garantie dat hij een 'goede' begeleider zal worden. De deelnemers hebben steeds hun eigen leerproces zelf in handen. Eén week cursus is te kort om mensen te beoordelen en hen eventueel de kans te ontnemen om stage te doen (al gebeurt dit wel in extreme gevallen). Voor een deel van de jongeren is zo'n cursus hun eerste kennismaking met jeugdwerk. De context waarin de begeleider terecht komt, de verwachtingen die daar aan hem gesteld worden en de ondersteuning die daar geboden wordt, wegen opnieuw minstens even zwaar door als de cursus zelf.

2 Wat mag je verwachten van iemand met een attest?

In de eerste plaats heeft iemand met een attest natuurlijk een cursus gevolgd en daar een boel inhoud, inspiratie...meegekregen. Verder is het wezenlijke verschil tussen iemand die cursus heeft gevolgd en iemand met een attest: de stage. De begeleider heeft een heleboel praktijkervaring achter de rug (bijvoorbeeld: voor een animator is dat minstens 60 uur). Op de cursus worden de deelnemers gestimuleerd tot nieuwe ideeën en krijgen ze een breder kader mee. Daarmee moeten ze het natuurlijk waarmaken in de praktijk...en uiteindelijk wordt daar de knoop doorgemaakt. Het uitreiken van een attest is dan ook een gedeelde verantwoordelijkheid tussen een 'overkoepelende' cursus en een concrete praktijksituatie.

Voor meer informatie over de criteria voor attesten in het jeugdwerk kan je terecht op www.jeugdbeleid.be.

3 Attest binnen, de kous af?

Blind afgaan op het attest is zoeken naar een vals gevoel van zekerheid dat jeugdwerk niet kan bieden. Eenmaal in de praktijk gaat het leerproces – met vallen en opstaan – gewoon verder. Maar wat kan je dan als jeugdvereniging doen?

Een stevig kader...

Stuur nieuwe begeleiders niet alleen het bos in. Bied hen de nodige ondersteuning 'op de vloer'. Coaching door oudere begeleiders, speelboeken, vorming ter plaatse, samen activiteiten uitwerken en begeleiden in een ploeg, goede feedback, een duidelijk beeld van wat je een goede begeleider vindt, mensen stimuleren om op cursus te gaan... Op die manier bied je een veilig kader waarbinnen de jongeren met vallen en opstaan kunnen leren een goede begeleider te worden.

... met voldoende groeikansen en verantwoordelijkheid...

Maar het kader mag ook niet té veilig zijn. Jongeren moeten ook met hun hoofd tegen de muur kunnen lopen. Dat is één van de consequenties als je met jongeren werkt. Voldoende communiceren, iemand een tweede kans geven, of net een nieuwe verantwoordelijkheid, werkt soms sterker dan hem te bedanken voor bewezen diensten en te sakkeren dat hij nochtans een attest had. Dit neemt niet weg dat we erkennen dat ieder initiatief zijn grenzen heeft en moet ingrijpen wanneer die overschreden worden.

...vanuit een competentiegerichte benadering.

Permanente vorming, levenslang en levensbreed leren: het lijken modewoorden, maar in het jeugdwerk bestaan er sinds jaar en dag alle mogelijke cursussen om jezelf bij te vormen. Sommige organisaties geven zelfs vorming bij jullie ter plekke. Er wordt dikwijls nogal veel nadruk gelegd op het behalen van een attest. Eén van de vreemde neveneffecten daarvan is dat voor veel jongeren daarmee ook de kous af is, eenmaal ze een attest binnen hebben. Dit werkt contraproductief voor de initiatieven van verdere vorming.

De maatschappelijke druk op onze schouders (van ouders, van politici) om het jeugdwerk steeds meer gestroomlijnd te laten verlopen, doet ons soms vergeten dat werken en spelen met kinderen en jongeren geen net prentje of een zomerse idylle is. Er zitten hier en daar scherpe kantjes aan, maar dat is net het peper en zout van jeugdwerk.

Jongeren leren heel wat bij op een cursus. Maar daarmee is de kous NIET af! In de praktijk met kinderen gaat het leren gewoon verder. Het attest zegt dat iemand een basisvorming achter de rug heeft. Het is een beginpunt. De deelnemer heeft een goedgevulde rugzak meegekregen en daarmee trekt hij op stap. Hoe hij zelf omgaat met die bagage, wat hij eruit haalt en gaandeweg bij stopt... dat ligt enerzijds aan de jongere zelf en anderzijds aan de prikkels van de organisaties waarin hij terecht komt. Je kan als jeugdvereniging bewust stilstaan bij het feit dat jongeren allerlei competenties verwerven door hun engagement in de vereniging. Je kan hen prikkelen en uitdagen door competenties te gaan benoemen en waarderen. Meer informatie hierover vind je op www.oscaronline.be.